

การค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการพลเรือน¹

สรวิษฐ์ โพธิ์รักษา²

จากการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการพลเรือนของไทย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง ประวัติ แนวคิด ทฤษฎี หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการดำเนินการทางวินัยข้าราชการพลเรือน และกฎหมายการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการในต่างประเทศ และศึกษาวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในทางปฏิบัติตามกฎหมายการดำเนินการทางวินัยของประเทศไทย ซึ่งก็คือพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 เพื่อวิเคราะห์กฎหมายการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการพลเรือนของต่างประเทศ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายการดำเนินการทางวินัยของไทย สำหรับการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการพลเรือนของไทยนั้นจะมีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นกฎหมายหลัก โดยจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และวิธีการ ตาม กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.2556 วินัยข้าราชการพลเรือน คือ แบบแผนความประพฤติ ที่กำหนดให้ข้าราชการพลเรือนควบคุมตนเองและควบคุมผู้อื่นได้บังคับบัญชาให้ประพฤติดี ละเว้นการประพฤติปฏิบัติในทางไม่ชอบไม่ควร ทั้งในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและการปฏิบัติตนในการครองตนนอกเวลาปฏิบัติราชการ ที่อาจมีผลกระทบที่ทำให้เป็นการผิดวินัยได้ วินัยข้าราชการพลเรือนเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ข้าราชการพลเรือนมีความประพฤติตนและการปฏิบัติหน้าที่ราชการที่อยู่ในกรอบหน้าที่ ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลที่ดีต่อราชการ การลงโทษทางวินัยเป็นมาตรการที่ใช้ในการปราบปรามข้าราชการพลเรือนผู้กระทำความผิดทางวินัย เพื่อให้ข้าราชการพลเรือนมีการรักษาวินัย อันเป็นมาตรการสำคัญ เพื่อรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ มาตรฐานความประพฤติของข้าราชการพลเรือน ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน และสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ และยังเป็นการจูงใจให้ข้าราชการได้มีการปรับปรุงตัว ประพฤติปฏิบัติให้ดีขึ้น ซึ่งโทษทางวินัยของข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 ได้บัญญัติไว้ตามมาตรา 88 ซึ่งบัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัย จะต้องได้รับโทษทางวินัยเว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 7 ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย ซึ่งโทษแต่ละสถานจะถูกกำหนดโดยผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุโดยพิจารณาตามความผิดทางวินัยของข้าราชการพลเรือน

การสอบสวนทางวินัยข้าราชการพลเรือน เป็นการดำเนินการเพื่อหาข้อเท็จจริงตามข้อกล่าวหาว่า ข้าราชการพลเรือนมีการกระทำความผิดวินัยตามข้อกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร และต้องมีการแจ้งข้อกล่าวหา และพยานหลักฐานสนับสนุนข้อกล่าวหาแก่ข้าราชการพลเรือนผู้ถูกกล่าวหา เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาได้มีโอกาส

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระเรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการพลเรือน โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ สุเมธ จานประดับ และคณะกรรมการสอบคือ รองศาสตราจารย์ ดร.ปภาศรี บัวสวรรค์ และรองศาสตราจารย์ เรืองยศ แสนภักดี

²นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (บางนา) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

แก้ข้อกล่าวหาและแสดงพยานหลักฐานหักล้างข้อกล่าวหาดังกล่าว แต่จากการศึกษาทำให้ทราบว่า ในเรื่องของการดำเนินการทางวินัย ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังมีปัญหาในเรื่องของการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจการลงโทษข้าราชการพลเรือนผู้กระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงของผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ปัญหาในเรื่องของอำนาจของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และปัญหาในเรื่องไม่มีการกำหนดระยะเวลาการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยข้าราชการพลเรือนของ อ.ก.พ. กระทรวง ให้สอดคล้องกับระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญที่ต้องมีการแก้ไขเพื่อให้มีความเหมาะสม เพิ่มประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในการดำเนินการทางวินัย รายละเอียดดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจการลงโทษข้าราชการพลเรือนผู้กระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงของผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไม่มีการบัญญัติไว้ว่าการกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงในแต่ละมาตรานั้นมีโทษสถานใด ทำให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 57 ต้องใช้ดุลพินิจพิจารณาในการพิจารณากำหนดอัตราโทษทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนที่กระทำความผิดทางวินัย โดยทางปฏิบัติจะใช้การเทียบเคียงกับการลงโทษของคดีอื่นๆ ที่มีพฤติการณ์การกระทำความผิดที่คล้ายคลึงกันหรือลักษณะเดียวกัน ปัญหาที่พบมีข้าราชการพลเรือนที่มีการกระทำความผิดทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงในฐานเดียวกันแต่มีการลงโทษต่างกัน และตามบทบัญญัติของกฎหมาย การลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ไม่มีการบัญญัติให้มีการตรวจสอบ ทบทวน การใช้ดุลพินิจกำหนดโทษทางวินัยของผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ว่าถูกต้อง เหมาะสมกับพฤติการณ์การกระทำความผิดหรือไม่ อย่างไร อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ข้าราชการพลเรือนหรือความไม่เป็นธรรมในการลงโทษได้ ซึ่งต่างจากการลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงที่มีต้องส่งสำนวนการสอบสวนให้ อ.ก.พ.จังหวัด หรือ อ.ก.พ.กรม หรือ อ.ก.พ.กระทรวง แล้วแต่กรณี ตรวจสอบการลงโทษก่อนว่าถูกต้อง เหมาะสม ตามพฤติการณ์การกระทำความผิดทางวินัยหรือไม่ อย่างไรก่อน เมื่อ อ.ก.พ.จังหวัด หรือ อ.ก.พ.กรม หรือ อ.ก.พ.กระทรวง พิจารณาแล้วมีมติเป็นการประการใดผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุจะต้องปฏิบัติไปตามมติของ อ.ก.พ.นั้น

2. ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นการอาศัยอำนาจตามมาตรา 92 แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ในการดำเนินการ หากดำเนินการสอบสวนไปแล้ว พบว่าเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง คณะกรรมการสอบสวนสามารถจัดทำรายงานการสอบสวนพร้อมทั้งเสนอบทลงโทษทางวินัย เพื่อเสนอต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 57 เพื่อให้มีคำสั่งลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงได้เลย แต่หากสอบสวนแล้วพบว่าเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุจะไม่สามารถลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงได้ จะต้องย้อนกลับมาดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงใหม่ โดยเป็นการใช้อำนาจตามมาตรา 93 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

จึงจะสามารถดำเนินการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงได้ ทำให้เกิดความล่าช้า เสียเวลาในการดำเนินการสอบสวน และอาจเกิดความเสียหายต่อทางราชการได้

3. ปัญหาเกี่ยวกับการไม่กำหนดระยะเวลาการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยข้าราชการพลเรือนของ อ.ก.พ. กระทรวงให้สอดคล้องกับระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) จากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้วางหลักไว้ตามมาตรา 103 ว่า เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ส่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือลงทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการโดยเฉพาะ หรือสั่งยุติเรื่อง หรืองดโทษแล้ว ให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งข้าราชการพลเรือนผู้ถูกดำเนินการทางวินัยสังกัดอยู่พิจารณา และในกรณีที่ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยเป็นการไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม หากมีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. มีมตินั้น และตามมาตรา 105 เมื่อมีกรณีเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุสั่งมีคำสั่งใหม่ และในคำสั่งดังกล่าวให้สั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษเดิม จะเห็นได้ว่าตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวไม่มีการกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยข้าราชการพลเรือนของ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งการพิจารณานี้หากเป็นกรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรงคือ ลงโทษเป็นปลดออกหรือไล่ออก ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 57 จะออกคำสั่งลงโทษและให้มีผลบังคับทันที ซึ่งหากผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุลงโทษปลดออก ซึ่งตามระเบียบกฎหมายเมื่อข้าราชการรับราชการมาจนกระทั่งมีสิทธิรับเงินบำเหน็จหรือบำนาญก็สามารถรับเงินบำเหน็จบำนาญได้ทันที แต่พบว่าเกิดปัญหาในทางปฏิบัติคือหากผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 57 ได้พิจารณาแล้วมีการลงโทษเป็นปลดออกต่อมา อ.ก.พ. กระทรวง ได้มีมติให้ไล่ออกจากราชการ หากหน่วยงานต้นสังกัดได้จ่ายเงินบำเหน็จบำนาญให้กับข้าราชการผู้ถูกลงโทษไปเรียบร้อยแล้ว ส่วนราชการจะต้องเรียกเงินบำเหน็จบำนาญดังกล่าวคืน หากข้าราชการผู้นั้นไม่คืน จะต้องมีการฟ้องเป็นคดีเพื่อเรียกเงินดังกล่าวคืนโดยถือว่ารับไปโดยไม่สิทธิ หากไม่ยอมคืนจะต้องมาดำเนินการยึดทรัพย์เพื่อบังคับคดีนำทรัพย์ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ตามคำพิพากษา ทำให้ยุ่งยากในทางปฏิบัติ และทำให้ข้าราชการที่ถูกลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงได้รับความเดือดร้อนเสียหาย

เมื่อเปรียบเทียบการดำเนินการทางวินัยตามระบบกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศมีลักษณะที่เหมือนกันอยู่ประการหนึ่ง คือ มีหลักประกันความเป็นธรรมให้กับข้าราชการเมื่อถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย กล่าวคือ ก่อนที่จะมีการออกคำสั่งลงโทษทางวินัย ผู้บังคับบัญชาจะต้องแจ้งให้ข้าราชการผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อเท็จจริงที่ใช้ในการกล่าวหา พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ชี้แจงโต้แย้งแสดงพยานหลักฐาน อย่างไรก็ตาม การดำเนินการทางวินัยในแต่ละประเทศอาจมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันออกไป โดยประเทศฝรั่งเศสและประเทศออสเตรเลีย คณะกรรมการสอบสวนสามารถสอบได้ทั้งวินัยอย่างร้ายแรงและอย่างไม่ร้ายแรง และมีการตรวจสอบการลงโทษทางวินัยว่าถูกต้อง เหมาะสมกับพฤติกรรมหรือไม่ อย่างไรก่อน และมีการกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาสำนวนการสอบสวน และการพิจารณาอุทธรณ์

แม้การดำเนินการทางวินัยของข้าราชการของประเทศต่างๆ นั้น มีหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการทางวินัยข้าราชการที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากข้าราชการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะเป็นผู้ใช้อำนาจแทนรัฐหรือใช้อำนาจทางปกครองของรัฐเพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดคนนโยบายไว้ อันจะทำให้ประโยชน์สาธารณะหรือบริการสาธารณะของรัฐตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง และเท่าเทียม ข้าราชการพลเรือนจึงต้องมีวินัยเพื่อเป็นกฎหมายในการควบคุมการใช้อำนาจของข้าราชการพลเรือนให้อยู่ในขอบเขตตามบทบัญญัติของกฎหมายตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อป้องกันการใช้อำนาจของข้าราชการพลเรือนตามอำเภอใจ หากข้าราชการพลเรือนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นตัวแทนของรัฐกระทำการหรือปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่ให้อำนาจไว้ หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่ให้อำนาจไว้จะต้องถูกดำเนินการทางวินัยต่อไปได้ ดังนั้นจึงต้องศึกษากฎหมายที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการของต่างประเทศว่าสอดคล้องกับหลักการดำเนินการทางวินัยของกฎหมายของประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร เพื่อการปรับปรุงกฎหมายการดำเนินการทางวินัยของประเทศไทยให้มีความเหมาะสม ยุติธรรม และทันกับยุคสมัยและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงต่อไป

เพื่อให้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 ในส่วนของการดำเนินการทางวินัยมีความถูกต้องเหมาะสม และเป็นการดำเนินการภายใต้หลักธรรมาภิบาล ข้าราชการพลเรือนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยได้รับความเป็นธรรมในการลงโทษและการสอบสวน รวมถึงมีผู้ตรวจสอบการใช้ดุลพินิจในการลงโทษของผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 57 ให้เป็นไปโดยถูกต้องเหมาะสมกับพฤติการณ์การทำความผิดทางวินัย ก่อนที่จะมีการออกคำสั่งลงโทษทางวินัย ทั้งนี้ต้องพิจารณาตามปัญหา ตั้งแต่ขั้นตอนการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยที่ต้องแก้ไขให้สะดวก รวดเร็ว ไม่ชักช้า ขั้นตอนการกำหนดบทลงโทษทางวินัยที่ต้องมีการตรวจสอบและกลั่นกรองการใช้ดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 57 รวมถึงขั้นตอนการกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาของ อ.ก.พ.กระทรวง ให้มีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการตรวจสอบสำนวนการสอบสวน เพื่อให้มีการดำเนินการภายในระยะเวลาที่สอดคล้องไปกับการพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) ผู้ศึกษาเห็นสมควรให้มีการแก้ไขปัญหาทางกฎหมายของการดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มีรายละเอียดดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจการลงโทษข้าราชการพลเรือนผู้กระทำความผิดทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงของผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ

ควรมีการแก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มาตรา 97 วรรคสอง ด้วยการเพิ่มเติมมาตรา 92 กรณีของความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 57 ต้องส่งเรื่องให้ผ่านการพิจารณาของ อ.ก.พ.จังหวัด อ.ก.พ.กรม หรือ อ.ก.พ.กระทรวง ซึ่งข้าราชการพลเรือนผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่แล้วแต่กรณี เพื่อให้การพิจารณาถึงโทษที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ซึ่งจะสั่งลงโทษแก่ข้าราชการพลเรือนผู้กระทำความผิดทางวินัยว่าถูกต้องเหมาะสมกับพฤติการณ์และฐานการ

กระทำความผิดทางวินัยหรือไม่เพียงใด อันจะเป็นการให้ข้าราชการพลเรือนผู้ถูกลงโทษทางวินัยได้รับความเป็นธรรมในการพิจารณากำหนดบทลงโทษทางวินัย กล่าวคือ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 มาตรา 97 วรรคสอง แก้ไขเป็น “ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา 92 วรรคหนึ่ง และมาตรา 93 วรรคหนึ่ง หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา 94 เห็นว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 57 ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่ แล้วแต่กรณี พิจารณา เมื่อ อ.ก.พ. ดังกล่าวมีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 57 ส่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.”

ส่งผลให้มีความหมายว่า อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง จะเป็นผู้ที่ตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 57 เพื่อให้มีการพิจารณาที่รอบคอบ และการมีคำสั่งลงโทษเป็นไปด้วยความถูกต้องเหมาะสม และเป็นธรรม

2. ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

ควรมีการแก้ไขปรับปรุง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 โดยยกเลิกมาตรา 92 วรรคแรก และวรรคสอง และให้นำไปบัญญัติรวมไว้ในมาตรา 93 วรรคแรก แก้ไขเป็น “ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา 91 ปรากฏว่ากรณีมีมูลอันเป็นความผิดทางวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 57 แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ในการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบพร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา เมื่อคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเสร็จ ให้รายงานผลการสอบสวนและความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 57”

ส่งผลให้มีความหมายว่า เมื่อผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุพิจารณาแล้วเห็นว่า มีมูลกรณีเป็นการกระทำความผิดวินัยต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยโดยไม่แยกว่าเป็นกรรมการสอบสวนการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง เพื่อให้คณะกรรมการสามารถได้ดำเนินการสอบสวนทางวินัยได้ทั้งวินัยอย่างร้ายแรงและอย่างไม่ร้ายแรง และสามารถออกคำสั่งลงโทษได้ทั้งการกระทำความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง และวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

3. ปัญหาเกี่ยวกับการไม่กำหนดระยะเวลาการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยข้าราชการพลเรือนของ อ.ก.พ.กระทรวง ให้สอดคล้องกับระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.)

ควรแก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 มาตรา 103 วรรคสอง เป็นว่า “ให้ อ.ก.พ.กระทรวง พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลา 120 วัน นับแต่วันที่ได้รับการสอบสวน เว้นแต่มีเหตุขัดข้องที่ทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินหกสิบวัน และให้บันทึกเหตุขัดข้องให้ปรากฏไว้ด้วย กรณีที่

อ.ก.พ. กระทรวงหรือ ก.พ. เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยเป็นการไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม หากมีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่ อ.ก.พ.กระทรวง หรือ ก.พ. มีมติ”

ส่งผลให้มีความหมายว่า อ.ก.พ.กระทรวง และ คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) มีการดำเนินการพิจารณาแล้วเสร็จในระยะเวลาใกล้เคียงกัน เพื่อให้ข้าราชการพลเรือนที่ถูกลงโทษทางวินัยและส่วนราชการต้นสังกัดได้รับประโยชน์จากการพิจารณาวินัยดังกล่าว

เอกสารอ้างอิง

สำนักมาตรฐานวินัย สำนักงาน ก.พ. วินัยหลักและวิธีการรักษาวินัย. พิมพ์ครั้งที่ 1. จังหวัดนนทบุรี :

กลุ่มโรงพิมพ์สำนักงานเลขาธิการ สำนักงาน ก.พ., 2558.

สำนักงาน ก.พ.. คู่มือผู้บังคับบัญชาในการรักษาวินัยของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา. พิมพ์ครั้งที่ 1.

กรุงเทพมหานคร : บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด, 2557.

สำนักเสริมสร้างวินัยและรักษาระบบคุณภาพ สำนักงาน ก.พ. .แนวทางการลงโทษตาม

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนพ.ศ.2535. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร :

กลุ่มโรงพิมพ์สำนักบริหารกลาง สำนักงาน ก.พ., 2541.

สำนักมาตรฐานวินัย สำนักงาน ก.พ.. แนวทางการลงโทษวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ

พลเรือน พ.ศ. 2535. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : กลุ่ม โรงพิมพ์สำนักบริหารกลาง

สำนักงาน ก.พ., 2552.

สำนักมาตรฐานวินัย สำนักงาน ก.พ.. แนวทางการลงโทษ. พิมพ์ครั้งที่ 1. จังหวัดนนทบุรี :

กลุ่มโรงพิมพ์สำนักบริหารกลาง, 2556.

บทความ

เจดน์ สดาวรศีลพร. “สถาบันข้าราชการ กับ ระบบวินัยและการลงโทษทางวินัย :

ประสบการณ์ของ สาธารณรัฐฝรั่งเศส.” วารสารวิชาการศาลปกครอง 6, 2

(พฤษภาคม – สิงหาคม 2549): 62-93.

เลิศวัลลภ ศรีษะพลภูสิทธิ และ ธมนพัชร ศรีษะพลภูสิทธิ. “การปรับตัวเพื่อเข้าสู่สังคม

ผู้สูงอายุในประเทศไทย.” วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ 2, 1

(มกราคม – มิถุนายน 2561): 261-262.

ศาสตราจารย์ ดร.สุรพล นิติไกรพจน์. “การปฏิรูประบบราชการของออสเตรเลีย.” วารสารกฎหมายปกครอง

6, 2 (ธันวาคม 2542): 55-81.

วิทยานิพนธ์

จันทร์เพ็ญ ตระกูลผิว. “ ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยข้าราชการ พลเรือน.” การศึกษา

อิสระนิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2550.

พรธีรนนท์ นพอุดมพันธ์. “ปัญหาเกี่ยวกับบทบาทและสถานะของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2557.

พุทธภูมิ รัตนเกตุ. “ปัญหาการดำเนินการทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือ ร่ำรวยผิดปกติตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542.” วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2558.

สุรเชษฐ์ รอดทอง. “ปัญหาทางกฎหมายในการฟ้องคดีปกครองเกี่ยวกับระบบพิจารณาอุทธรณ์ในการลงโทษทางวินัยข้าราชการพลเรือนโดยคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม.” วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2557.

สุนิดา คงมั่น. “ความไม่สอดคล้องในกระบวนการรายงานการดำเนินการทางวินัยข้าราชการพลเรือนกับการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยต่อคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.).” วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์, 2556.

เอกบุญ วงศ์สวัสดิ์กุล. “การควบคุมอำนาจดุลยพินิจของฝ่ายปกครองโดยศาลไทย.” วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิตคณะนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.

เอกสารอิเล็กทรอนิกส์

บริษัท เทนเซ็นต์ (ประเทศไทย) จำกัด. **DICTIONARY**. [Online]. Available URL: [http://www.dictionary.sanook.com/search/dict-th-th-royal-institute/,2563,\(กรกฎาคม, 7\).](http://www.dictionary.sanook.com/search/dict-th-th-royal-institute/,2563,(กรกฎาคม,7).)

กฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560.
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2495.
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2518.
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535.
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551.
กฎ ก.พ.ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.2556.